

Jaarverslag 2014

Meldpunt Integriteit en Vertrouwenspersonen Integriteit

Integriteit is gelijk aan professionele verantwoordelijkheid. De integere ambtenaar is betrouwbaar; hij is bereid en bekwaam om zijn taak en functie adequaat uit te oefenen, in het licht van zijn positie en de verantwoordelijkheden waarop hij aanspreekbaar is. Daarnaast kan hij zich verantwoorden voor de keuzes die hij hierbij maakt en handelt hij altijd met oog voor het publieke belang.

Inhoudsopgave

Algemeen	3
Landelijke Klachtencommissie Ongewenst Gedrag voor de Decentrale Overheid	3
Onderzoeksraad Integriteit Overheid	3
Adviespunt voor de klokkenluiders.....	3
Nationale ombudsman	3
NL Confidential.....	3
Meld Misdaad Anoniem (meldpunt M)	4
Vertrouwenslijn.....	4
Integriteit in Emmen	5
Vertrouwenspersonen Integriteit en Ongewenste Omgangsvormen	5
Meldpunt Integriteit	6
Interne klachtafhandeling.....	9
‘Rode draad’	10
Uniforme registratie integriteitschendingen	10
Nevenfuncties	10
Financiële belangen	10
Aanvaarden van geschenken	11
Inhouding, beslag of korting	11
Workshops aanspreken en aangesproken worden	11
Tot slot.....	13
Risico-analyse.....	13
Steunpunt voor integriteitsonderzoek naar politici en bestuurders	13
Vertrouwenslijn bestuurders	14
Projectpagina integriteit	14
Digitale datakluis.....	14
Mogelijkheid raadplegen internetgebruik.....	14
Bijlage – uniforme registratie integriteitschendingen 2014	15
Aantekeningen	17

Algemeen

Dit verslag vloeit voort uit de Regeling Integriteitmeldingen gemeente Emmen 2014 en is bedoeld om het college inzicht te bieden in de organisatie levende problematiek en ontwikkelingen op het terrein van integriteit. Het verslag wordt tevens naar de Ondernemingsraad gestuurd en is openbaar.

Landelijke Klachtencommissie Ongewenst Gedrag voor de Decentrale Overheid

De Landelijke Klachtencommissie Ongewenst Gedrag voor de Decentrale Overheid onderzoekt klachten van medewerkers van gemeenten en gemeentelijke instellingen. Deze landelijke commissie, waarbij de gemeente Emmen is aangesloten, stelt haar eigen jaarverslag op. In het verslagjaar heeft (voor zover bekend) geen enkele (ex-) medewerker van Emmen de landelijke commissie benaderd.

Onderzoeksraad Integriteit Overheid

De Onderzoeksraad Integriteit Overheid onderzoekt meldingen van vermoedens van integriteit-schendingen bij het Rijk, Politie, Defensie, provincies, gemeenten en waterschappen. De gemeente Emmen is aangesloten bij de Onderzoeksraad Integriteit Overheid, als gevolg waarvan medewerkers rechtstreeks een vermoeden van een integriteitsschending kunnen melden bij de Onderzoeksraad. In het verslagjaar heeft (voor zover bekend) geen enkele (ex-) medewerker van Emmen de landelijke Onderzoeksraad benaderd.

Adviespunt voor de klokkenluiders

Het Adviespunt Klokkenluiders is een onafhankelijke instantie die (potentiële) klokkenluiders adviseert en ondersteunt bij de stappen die zij kunnen zetten. Het Adviespunt doet zelf geen onderzoek naar misstanden, maar (potentiële) klokkenluiders kunnen in alle vertrouwelijkheid bij hen aankloppen voor advies en ondersteuning. Daarnaast geeft het adviespunt voorlichting over klokkenluiden en signaleren zij ontwikkelingen en patronen ten behoeve van klokkenluidersbeleid. In het verslagjaar heeft (voor zover bekend) geen enkele (ex-) medewerker van Emmen het Landelijke Adviespunt benaderd.

Nationale ombudsman

In het verslagjaar heeft (voor zover bekend) geen enkele (ex-) medewerker van Emmen de Nationale ombudsman benaderd.

NL Confidential

NL Confidential is de meldlijn 088 554 32 10 waar mensen anoniem informatie kunnen geven over ernstige misdaad, fraudezaken of schendingen van integriteit. Anonieme meldingen worden er getoetst en doorgezet naar de bevoegde instanties zoals de politie en andere opsporingsdiensten.

Gedurende het verslagjaar is ten aanzien van de Emmense organisatie voor zover bekend geen melding van een vermoedelijke misstand binnengekomen bij en via NL Confidential.

Meld Misdaad Anoniem (meldpunt M)

Meld Misdaad Anoniem exploiteert als onafhankelijke organisatie de meldlijn waar mensen anoniem informatie kunnen geven over misdrijven. M. stuurt de anonieme meldingen door naar publieke en private partners, zoals de politie en andere opsporingsdiensten.

Gedurende het verslagjaar is ten aanzien van de Emmense organisatie voor zover bekend geen melding van een vermoedelijke misstand binnengekomen bij en via het meldpunt M.

Vertrouwenslijn

De Vertrouwenslijn biedt mensen via 0800 2800 200 een plek om anoniem melding te maken van integriteitsschendingen door overheidspersoneel. Bijvoorbeeld als zij in hun werk frauderen, informatie lekken of hun positie misbruiken. De Vertrouwenslijn is er ook voor organisaties en bedrijven die interne misstanden willen aanpakken en hun personeel een veilig vangnet willen bieden.

Gedurende het verslagjaar is ten aanzien van de Emmense organisatie voor zover bekend geen melding van een vermoedelijke misstand binnengekomen bij en via de Vertrouwenslijn M.

Integriteit in Emmen

Vertrouwenspersonen Integriteit en Ongewenste Omgangsvormen

Ter ondersteuning van de medewerker in geval van eventuele integriteitkwesties en ongewenste omgangsvormen kent onze organisatie een drietal interne vertrouwenspersonen, te weten Lianne Steinfort, Lia Wilpshaar en Jeanette Kramer. De Vertrouwenspersoon Integriteit en Ongewenste Omgangsvormen:

- geeft advies, begeleiding en/of verwijst door;
- biedt luisterend oor, vervult klankbord- en sparringfunctie;
- denkt mee met de medewerker over integriteitdilemma's;
- adviseert medewerker hoe om te gaan met kennis over/vermoeden van integriteitschending;
- hoort de medewerker aan wiens integriteit in het geding is en geeft advies hoe daarmee om te gaan;
- kan een gesprek organiseren met onafhankelijke derde of leidinggevende;
- verwijst door naar gespecialiseerde hulpverleningsorganisatie;
- ondersteunt de medewerker bij indienen van melding bij het meldpunt of klacht bij de klachtencommissie.

Desgewenst is de anonimiteit gewaarborgd. De anonimiteit houdt echter op te bestaan in geval van een strafbaar feit. Ook de vertrouwenspersoon is dan namelijk strafrechtelijk gehouden om hiervan melding te doen.

In de loop van het verslagjaar hebben 23 medewerkers contact gezocht met één van de vertrouwenspersonen. Er kunnen meerdere aanleidingen zijn om een gesprek aan te gaan. In onderstaande tabel treft u een overzicht aan van deze aanleidingen.

Aanleiding gesprek vertrouwenspersoon	
Vermoedelijke integriteitschending	4
Arbeidsconflict	15
Intimidatie	4
Seksuele intimidatie	2
Pesten	6
Ongewenste omgangsvormen	2
Discriminatie	1

Teneinde invulling te kunnen geven aan hun signalerende rol waren de vertrouwenspersonen gedurende het verslagjaar alert op mogelijke verbanden en eventuele samenhangen in de aanleidingen van de diverse gesprekken. De vertrouwenspersonen hebben in dit verband echter geen aanleiding gezien om rechtstreeks contact te leggen met het management.

De aard van de gesprekken met de vertrouwenspersoon varieerde van informerend, doorverwijzend, aanhorend tot reflecterend. De gesprekken met de vertrouwenspersonen hebben niet geleid tot het begeleiden naar een klacht of een melding. In voorkomende gevallen heeft doorverwijzing plaatsgevonden naar leidinggevende, loopbaanadviseur en psycholoog, dan wel is een mediator ingeschakeld.

Qua tijdbesteding is bij de werving van de vertrouwenspersonen een aanname gedaan van ca. 4 uur per maand. In de praktijk hebben de vertrouwenspersonen in 2014 naast hun hoofdfunctie gemiddeld 5 uur per maand besteed aan hun werkzaamheden als vertrouwenspersoon. Dit is inclusief opleiding, afstemming, intervisie en het verzorgen van presentaties.

BOCE-samenwerking

Op initiatief vanuit de BOCE stuurgroep is in het verslagjaar de samenwerking gezocht met de gemeente Borger-Odoorn. Deze samenwerking bestaat uit het gebruik kunnen maken van elkaars vertrouwenspersonen Integriteit en Ongewenste Omgangsvormen. Zo kunnen de Emmense ambtenaren met ingang van 1 januari 2015 desgewenst gebruik maken van de vertrouwenspersoon van Borger-Odoorn (Margriet Eilander) en kunnen de collega's van Borger-Odoorn desgewenst gebruik maken van de Emmense vertrouwenspersonen. De contactgegevens op intranet zijn inmiddels aangepast.

Meldpunt Integriteit

Ingeval van een vermoeden van een integriteitschending kan de medewerker zich behalve tot zijn leidinggevende ook richten tot het Meldpunt Integriteit. Het meldpunt heeft tot taak:

- een door de medewerker gemeld vermoeden van een integriteitschending te onderzoeken en daaromtrent te adviseren aan het bevoegd gezag;
- te zorgen voor uniforme afhandeling van de meldingen;
- indien nodig, beleid of beleidsmaatregelen voor te stellen om herhalingen in de toekomst te voorkomen.

Het Meldpunt Integriteit wordt gevormd door de concerncontroller (Rolf Sloots), een senior medewerker arbeidsvoorwaarden (Willy Maatje) en de integriteitcoördinator (Kees van Kleef).

Voor wat betreft het lidmaatschap van Rolf Sloots heeft het college van B&W in het verslagjaar nog een apart besluit genomen, omdat door zijn benoeming tot afdelingsmanager OBD de functie van concerncontroller formeel vacant kwam.

Het afgelopen jaar heeft het Meldpunt Integriteit één formele melding van vermoedelijke integriteitschending ontvangen. De melding betrof het gebruik van een gemeentelijk informatiesysteem door een ambtenaar voor privédoeleinden. De betreffende kwestie bleek zich echter niet in onze organisatie te hebben voorgedaan, maar in een andere organisatie. De melder is hiervan in kennis gesteld.

Het Meldpunt Integriteit is in diverse kwesties geraadpleegd door leidinggevenden, HRM-consulenten, medewerkers en vertrouwenspersonen over (mogelijke) integriteitskwesties die zich hadden voorgedaan binnen de diverse teams en afdelingen. Het Meldpunt Integriteit is als adviseur aan management en HRM-consulenten betrokken bij de volgende integriteitkwesties:

- Eén kwestie heeft betrekking op het al dan niet zonder toestemming verrichten van nevenwerkzaamheden, onder andere tijdens diensttijd. Deze kwestie is via een disciplinair traject (voorwaardelijk ontslag) afgedaan. Overigens is tegen deze beschikking door betrokkene bezwaar ingediend.
- Een andere kwestie had betrekking op het privégedrag van een ambtenaar. Deze ambtenaar is na een avondje stappen en ruzie met een uitsmijter (waarbij hij zich beriep op het feit Emmens ambtenaar te zijn) door de politie meegenomen en heeft een nacht in de cel doorgebracht. Omdat de betreffende uitsmijter vaker betrokken is geweest bij dubieuze kwesties is deze

door zijn werkgever ontslagen. De kwestie heeft geen verder vervolg gekregen voor de ambtenaar.

- Een kwestie had betrekking op een familiërelatie tussen een ambtenaar en een leidinggevende van een ingehuurd bedrijf. De ambtenaar had een toezichthoudende rol op de kwaliteit van het werk van het ingehuurde bedrijf. Deze kwestie is in alle openheid besproken met het ingehuurde bedrijf en heeft geleid tot een voor alle betrokken partijen bevredigende oplossing.
- Een andere kwestie betrof een vermoeden van een alcoholprobleem bij een ambtenaar die voor zijn werk regelmatig een voertuig bestuurt. Ook hier heeft een gesprek geleid tot een bevredigende oplossing.
- Bij een kwestie die mogelijk zou kunnen leiden tot een soort draaideurconstructie is vroegtijdig advies uitgebracht. De voorgestelde constructie bleek in strijd met de gedragscode ('dat behoudens in het kader van afspraken omtrent het beëindigen van het dienstverband een gewezen medewerker binnen twee jaar na zijn ontslag niet op enigerlei wijze wordt ingehuurd om werkzaamheden voor de gemeente Emmen te verrichten, dan wel bij de uitvoering van de te verstrekken werkzaamheden wordt betrokken').
- Een signaal dat een ambtenaar op een verjaardagsfeestje uitgebreid heeft gesproken over de inhoud van een collegevoorstel betreffende een individuele collega heeft niet geleid tot een concrete(re) melding. Hierom was het onmogelijk om dit signaal verder te onderzoeken.
- Een kwestie waarbij een ambtenaar als privépersoon aanvankelijk weigerachtig was om de gemeente informatie te verstrekken welke benodigd was om een gemeentelijke vergunning te verkrijgen is uiteindelijk door de ambtenaar niet op de spits gedreven. De benodigde informatie is alsnog aangeleverd.
- Bij een kwestie die mogelijk zou kunnen leiden tot een integriteitsrisico (toezichthoudende rol in relatie tot privéactiviteiten) is vroegtijdig advies uitgebracht aan de HRM-consulent.
- Ook is (negatief) advies uitgebracht met betrekking tot een verzoek om een externe medewerker werkzaamheden te laten verrichten, waarbij de externe medewerker in strijd met onze richtlijnen geen Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) kon overleggen.
- Met een leidinggevende is in algemene zin gesproken over bevoegdheden met betrekking tot het blokkeren van zakelijke accounts van ambtenaren. Deze bevoegdheid (van de leidinggevende) is niet anders dan die ten aanzien van de verstrekking van bedrijfsmiddelen.
- Een kwestie had betrekking op (zoals uiteindelijk bleek) misverstanden rondom het optreden van ambtenaren bij een buurtactiviteit. Deze kwestie is in alle openheid besproken en heeft geleid tot een voor alle betrokken partijen bevredigende oplossing.
- Een andere kwestie betrof een ambtenaar die officiële documenten voorzag van on gepaste opmerkingen en die vervolgens doorstuurde naar een collega. Deze kwestie is als ongewenste omgangsvorm gelabeld en door de leidinggevende afgehandeld op een dusdanige wijze dat dit geleid heeft tot een voor alle partijen bevredigende oplossing.
- Een situatie waarbij een ambtenaar met toestemming om bepaalde nevenwerkzaamheden te mogen verrichten mogelijk in een situatie van (schijn van) belangenverstrengeling kon geraken

is 'aan de voorkant' goed opgelost. De mogelijke tegenstellingen van belangen waren helder en daarover is open met elkaar gecommuniceerd. Een collega-bestuurslid van de ambtenaar trad in deze casus op als spreekbuis naar buiten.

- Een kwestie had betrekking op aanvankelijke onduidelijkheid over hoe te handelen ingeval het bestuur een afwijkende opvatting in een ambtelijk advies opgenomen wil zien. Het management is klip en klaar duidelijk dat te allen tijde de Koninklijke weg gevolgd moet worden. Het bestuur heeft de bevoegdheid om af te wijken van de advisering. Als blijkt dat de portefeuillehouder een andere afwijkende mening heeft of zal hebben, dan is het raadzaam om ambtelijk vanuit wettelijke en inhoudelijke bepalingen te adviseren. Wel is het dan wenselijk om het eventuele alternatief te benoemen en te voorzien van argumentatie voor of tegen, met inbegrip van de eventuele consequenties. Ook is het handig om dit alvast bij de portefeuillehouder aan te kondigen.
- Een andere kwestie had betrekking op een gewezen ambtenaar die na zijn ambtelijke carrière als zelfstandig adviseur ondernemingen bijstaat in hun contacten met de overheid, waaronder de gemeente Emmen. De vrees was aanwezig dat de gewezen ambtenaar hierbij 'inside information', verkregen vanuit zijn ambtelijke carrière, zou gebruiken. De Algemene wet bestuursrecht (artikel 2:5) en de Ambtenarenwet (art. 125a, lid3) bevatten een geheimhoudingsplicht voor ambtenaren. Op grond van de Ambtenarenwet (artikel 1, lid 4) geldt deze geheimhoudingsplicht ook voor gewezen ambtenaren.
- Een kwestie had betrekking op een ambtenaar die als privépersoon nevenactiviteiten (had) verricht en daarmee in de functie-uitoefening werd geconfronteerd op een dusdanige wijze dat de ambtenaar in paniek geraakte. Deze kwestie is nog onder handen.
- Een andere kwestie had betrekking op een gewezen ambtenaar die bij een ambtenaar thuis 'verhaal kwam halen' over een niet verleende vergunning. Hierbij zijn de grenzen van het fatsoenlijke door de gewezen ambtenaar overschreden. De ambtenaar zelf heeft hiervan geen melding gemaakt.
- Twee kwesties hadden betrekking op het digitale prikbord op INGE. De ene kwestie betrof een ambtenaar die tegen betaling consulten aanbood en de andere kwestie betrof een ambtenaar die reclame maakte voor een commercieel bureau. Achter het digitale prikbord op INGE opereert geen moderator, noch zijn er algemene gebruiksvoorwaarden opgesteld die commercieel getinte advertenties verbieden.
- Een kwestie had betrekking op buitensporig data-verkeer tijdens de vakantieperiode. Het bleek dat verzuimd was om de 'data-roaming' uit te zetten. Met de ambtenaar is een terugbetalingsregeling overeengekomen.
- Een gewezen ambtenaar maakt bezwaar tegen een gemeentelijke beschikking en verwoordt in zijn bezwaarschrift een dreigement richting een ambtenaar. Met de gewezen ambtenaar is een indringend gesprek gevoerd inhoudende dat dreigementen door ons niet zullen worden geaccepteerd.
- Over een ambtenaar ontstond een gerucht dat deze in het verleden betrokken was bij ongeoorloofd internetgebruik. Dit gerucht bleek bezijden de waarheid en kon relatief snel worden ontkracht.

- Een kwestie waarbij een ambtenaar in het aanspreken een gedrag vertoonde dat grensde aan ongewenst gedrag (dan wel die grens overschreed), is door een collega bespreekbaar gemaakt.
- Een ambtenaar ervaart een dilemma met het voor privégebruik aannemen van goederen van een externe partij. Na bewustwording van dit dilemma besluit de ambtenaar de goederen te retourneren.
- Een ambtenaar ontvangt een mail van een burger met daarin een cryptische formulering die geïnterpreteerd kan worden als een ernstig dreigement. Om de cryptische formulering te duiden wordt de politie ingeschakeld. Met de burger vindt verder e-mailcontact plaats, waaruit blijkt dat de mail geen dreigmail was (of als dreigmail bedoeld was). Tevens stelt de burger de mail per abuis aan de ambtenaar te hebben geadresseerd.
- Een ambtenaar bleek de van dienstwege verstrekte parkeeronthefing met regelmaat te gebruiken voor privégebruik. Met de ambtenaar heeft een corrigerend gesprek plaatsgevonden.
- Een ambtenaar heeft voor privégebruik een gemeentelijk informatiesysteem geraadpleegd en deze informatie vervolgens gebruikt in de eigen bezwarenprocedure tegen een gemeentelijk besluit. Deze kwestie is nog onder handen.

Bij het Meldpunt Integriteit is tot slot een integriteitkwestie bekend waarbij het Meldpunt Integriteit niet betrokken is geweest (en ook niet betrokken hoefde te worden). Dit betrof ophef in de regionale pers over een mogelijk lek in de ambtelijke organisatie. Volgens de journalist had de fractie van een politieke partij via bronnen op het gemeentehuis kennis genomen van een brief die een consortium van vier lokale bouwbedrijven had geschreven aan het college. In deze brief beargumenteerde het consortium zijn redenen om niet mee te doen in de aanbestedingsprocedure voor de bouw van het nieuwe theater. De voorzitter van de betreffende fractie heeft openlijk afstand gedaan van de bewuste uitspraak.

Interne klachtafhandeling

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht heeft een ieder het recht, om over de wijze waarop het bestuursorgaan of een persoon werkzaam onder de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen. Ook ambtenaren kunnen een klacht indienen over hun werkgever of onder de verantwoordelijkheid van dat bestuursorgaan werkzame personen. In eerste instantie wordt de klacht intern afgehandeld. Is de indiener van de klacht daarmee niet tevreden, dan kan hij de klacht aanhangig maken bij de Nationale Ombudsman.

Een klacht kan soms ook betrekking hebben op een integriteitschending. Tijdens het verslagjaar zijn er drie klachten ontvangen die betrekking hadden op een mogelijke integriteitschending.

Eén klacht was gericht tegen de burgemeester en een ambtenaar en bevatte de beschuldiging van bevoordeling en het doorspelen van vertrouwelijke informatie. Uit de hoor- en wederhoorprocedure is niet gebleken dat er sprake is geweest van niet-integer gedrag (= één van de behoorlijkheidsvereisten zoals die worden gehanteerd door de Nationale Ombudsman).

De tweede klacht had betrekking op het niet beantwoorden van een informatieverzoek per email. Na het alsnog beantwoorden van dit verzoek is de klacht formeel ingetrokken. De aan dit informatieverzoek ten grondslag liggende casus had betrekking op een ambtenaar die zich tijdens een

verjaardagsfeestje ten overstaan van een bezwaarmaker uitliet over de juistheid van de bewuste vergunning (in bezwaar). Ondanks herhaald verzoek heeft klager geen nadere concrete informatie verstrekt, als gevolg waarvan deze casus niet nader onderzocht is kunnen worden.

De derde klacht betrof de situatie waarbij een ambtenaar in privécontacten gesproken heeft over een gebeurtenis op het werk, op een dusdanige wijze dat de privacy geschonden is. De ambtenaar zou hierbij namelijk de naam en toenaam van een burger hebben genoemd ten overstaan van een andere burger. Uit het klachtonderzoek en de hoor- en wederhoorprocedure is gebleken dat de klacht ongegrond is.

‘Rode draad’

Het aantal kwesties over de wijze waarop wordt omgegaan met informatie en informatiesystemen is relatief groot te noemen. Het raadplegen van informatiesystemen voor doeleinden waartoe deze niet bedoeld zijn, of het tijdens partijen en feestjes al te openhartig vertellen over ‘smeuïge’ kwesties lijkt toch iets te zijn waar wij kennelijk moeilijk weerstand tegen kunnen bieden. De komst van het medewerkersportaal maakt het daarbij nog eens gemakkelijker om aan informatie te komen die strikt genomen niet voor de directe functie-uitoefening nodig is.

Om die reden is tijdens het verslagjaar bij een afdelingsmanager specifiek om aandacht gevraagd voor dit onderwerp. Door de afdelingsmanager is ervoor gekozen om de oplossing te zoeken in aanvullende procedures en protocollen.

Uniforme registratie integriteitschendingen

De gemeente Emmen hanteert de zogenaamde uniforme registratie van integriteitschendingen. Het Meldpunt integriteit is belast met de uitvoering van deze uniforme registratie. Voor een differentiatie naar aard van de kwesties wordt verwezen naar de bijlage (uniforme registratie integriteitschendingen). In deze bijlage is tevens een vergelijk opgenomen van 2014 met voorgaande jaren.

Nevenfuncties

Met het oog op het voorkomen van (de schijn van) belangenverstremming is bepaald dat de nevenfuncties van met name genoemde (top)functionarissen vermeld moeten worden op internet. Dit vindt plaats via de gemeentelijke website (www.emmen.nl).

De nevenfuncties van de overige medewerkers staan vermeld op intranet (<http://inge>). Laatstgenoemd overzicht is het afgelopen verslagjaar diverse malen gewijzigd.

Het melden van nevenfuncties is een verantwoordelijkheid van de medewerker zelf. Vanzelfsprekend geldt dit ook voor het doorgeven van wijzigingen en/of beëindiging van de nevenwerkzaamheden. In totaal 77 medewerkers hebben hun nevenwerkzaamheden gemeld.

Financiële belangen

Het is verboden om financiële belangen te hebben, effecten te bezitten en transacties in effecten te verrichten waardoor de goede vervulling van de functie of de goede functionering van de openbare dienst, voor zover deze in verband staat met de functievervulling, niet in redelijkheid zou zijn verzekerd. Wanneer een functie wordt vervuld welke is opgenomen in het mandaatverzamelbesluit bestaat er een meldplicht van die belangen. Deze meldplicht geldt ook voor de leden van de

Concerndirectie en de griffier. De melding dient plaats te vinden bij de manager van de afdeling Personeel, Juridische zaken en Communicatie (PJC).

In het verslagjaar heeft opnieuw een inventarisatie plaatsgevonden bij de functiehouders van functies vermeld in het mandaatverzamelbesluit. De manager van de afdeling PJC heeft de gemelde financiële belangen aangenomen en conform de 'regeling nevenfuncties en financiële belangen' laten vastleggen. Er bestond geen aanleiding om maatregelen voor te stellen.

Aanvaarden van geschenken

Het is niet toegestaan om zonder toestemming vergoedingen, beloningen, giften of beloften van derden te vorderen, te verzoeken of aan te nemen. Medewerkers mogen dus geen geschenken aanvaarden zonder instemming van het college. In de Gedragscode is een nadere uitwerking opgenomen over het aanvaarden van geschenken.

Inhouding, beslag of korting

Aan het hebben van schulden is niet altijd een schuldvraag verbonden. De gemeente Emmen kan als werkgever te maken krijgen met verzoeken om inhouding, beslag en korting op het salaris. Omdat de medewerker die dit betreft in principe vanuit het oogpunt van integriteit een mogelijke kwetsbaarheid kan vormen, wordt het management in kennis gesteld van situaties waarbij tot inhouding, beslag of korting is overgegaan. Het management is daarmee in staat om in overleg met de medewerker te beoordelen of er weerbaarheidverhogende maatregelen getroffen moeten worden en/of dat schuldhulpverlening of budgetcoaching ingeschakeld worden.

Gedurende het verslagjaar is 7 maal loonbeslag gelegd. Daarnaast heeft tijdens het verslagjaar bij eveneens 7 medewerkers de uitvoering van een in 2013 (of eerder) opgelegd loonbeslag plaatsgevonden.

Workshops aanspreken en aangesproken worden

De concerndirectie heeft besloten om, als vervolg op de workshops dilemmatraining (morele oordeelsvorming), workshops aanspreken en aangesproken te organiseren. Omwille van de werkdruk (o.a. rondom zaakgericht werken) is besloten deze workshops begin 2015 aan te bieden.

Tot slot

Risico-analyse

In het verslagjaar heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de burgemeesters om aandacht verzocht voor enkele ontwikkelingen en kwetsbaarheden op het terrein van integriteit voor de overheid. Zo wijst de minister onder andere op het belang dat inzicht bestaat in de mogelijke kwetsbaarheden en roept hij burgemeesters op om een (actuele) risicoanalyse uit te voeren voor hun organisatie en daarbij de nodige aandacht te besteden aan kwetsbaarheden rond inkoop- en aanbestedingsprocedures.

In 2016 zal vervolgens in zijn opdracht een monitoring plaatsvinden ter beantwoording van de vraag in welke mate overheidsorganisaties aandacht hebben voor kwetsbare functies.

Ook wijst de minister op de uitkomsten van een meer generieke risicoanalyse, welke in zijn opdracht is uitgevoerd door adviesbureau Andersson Elffers Felix (AEF). In hun [rapportage](#)¹ signaleren onderzoekers een vijftiental maatschappelijke ontwikkelingen, onderverdeeld in vijf belangrijke risico's en tien aanvullende risico's.

Gebaseerd op dit onderzoek vraagt de minister met name aandacht voor het belang van een organisatiecultuur waarin serieus aandacht wordt besteed aan het organiseren van tegenspraak (zowel in de top van de organisatie, als op de werkvloer) en een veilige aanspreekcultuur.

Tot slot attendeert de minister op een onderzoek dat hij in gang heeft gezet naar de gevolgen van de drie decentralisaties in het sociaal domein voor integriteit van, en agressie en geweld tegen, gemeentemedewerkers en lokale politieke ambtsdragers.

Steunpunt voor integriteitsonderzoek naar politici en bestuurders

De gemeente kan worden geconfronteerd met een vermoeden van een integriteitsschending door een volksvertegenwoordiger of bestuurder. Voor passend advies over de aanpak en afhandeling van zulke vermoedens, vooral bij persoonsgericht integriteitsonderzoek, kan de burgemeester per 1 januari 2015 terecht bij het Steunpunt integriteitsonderzoek politieke ambtsdragers.

Door het Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector (BIOS) is een [handreiking](#)² opgesteld als hulpmiddel bij de zorgvuldige behandeling van signalen van integriteitsschendingen gepleegd door politieke ambtsdragers en de inrichting van een eventueel onderzoekstraject. De handreiking beoogt een aantal functionarissen, zoals de burgemeester en de secretaris, te ondersteunen in hun rol bij de behandeling van schendingen in de bestuurlijke praktijk in het algemeen en de regie van een feitenonderzoek in het bijzonder.

---

¹ Zie:

http://www.integriteitoverheid.nl/fileadmin/BIOS/data/Publicaties/Downloads/2014_Andersson_Elffers_Felix_AEF_-_Eindrapport_Integriteit_in_ontwikk...pdf

² Zie:

http://inge/docshare2/7065/7068/15953/1418305122/810/1/8a7ad1c5f7ee3a3aa47c85ea796232d64f33c05d/7857/19271_BIOS_handreiking_Onderzoek_integriteitsschendingen_politieke_ambtsdragers.pdf

Vertrouwenslijn bestuurders

Bestuurders zijn goed zichtbaar en benaderbaar voor burgers. Dat heeft echter soms ook een negatieve kant. Bijvoorbeeld wanneer iemand via een persoonlijk dreigement invloed wil uitoefenen op bestuurlijk beleid. De [Vertrouwenslijn](#)³ helpt openbaar bestuurders bij vormen van ongewenst gedrag, zoals bedreiging, intimidatie, geweld. De politiek onafhankelijke Vertrouwenslijn is opgericht in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om bestuurders en politici bij te staan en te adviseren.

Projectpagina integriteit

Door de overgang naar een nieuwe intranetomgeving was het noodzakelijk om de projectpagina integriteit opnieuw in te richten. Van deze gelegenheid is tevens gebruik gemaakt om tot een meer actieve en uitdagende omgeving te komen.

Digitale datakluis

Bij de leden van het Meldpunt Integriteit bestaat de behoefte aan een beveiligde netwerkomgeving, waartoe uitsluitend zij toegang hebben om documenten op te slaan en te raadplegen. Ook met het oog op het 'veiligstellen' van eventueel bewijsmateriaal is dit van belang. Tijdens het verslagjaar is dit onderwerp binnen de organisatie opgepakt, maar heeft ook dit verslagjaar niet geleid tot concreet resultaat.

Mogelijkheid raadplegen internetgebruik

Het Meldpunt Integriteit heeft bij onderzoek naar vermeende integriteitschendingen de bevoegdheid om het e-mail en internetgebruik van een medewerker op te vragen en te onderzoeken. Hier wordt zeer terughoudend en uitsluitend na schriftelijk toestemming van de opdrachtgever gebruik van gemaakt. Daarbij hebben onderzoekers zich te houden aan het proportionaliteits- en subsidiariteitsbeginsel, alsmede aan de diverse privacy bepalingen.

Tijdens het verslagjaar zijn acties ondernomen om het raadplegen van het e-mail en internetgebruik ook in technische zin weer mogelijk te maken. Ook in dit verslagjaar heeft dit niet tot concreet resultaat geleid.

-0-0-0-0-0-

---

³ www.vertrouwenslijn.nl

Bijlage – uniforme registratie integriteitschendingen 2014

omschrijving	Totaal 2014	meldpunt		anderen		2013	2012	2011	2010
Financiële schendingen	1	0		1		2	4	3	6
Diefstal / verduistering						1	1	1	
Fraude				1		1	2	2	5
Overig, namelijk							1		1
Misbruik positie en belangenverstrengeling	6	0		6		7	0	2	2
Nevenactiviteiten, financiële belangen				3		2		2	
Omkoop (corruptie)						1			
Geschenken, uitnodigingen.				1		2			
Overig, namelijk				2		2			2
Lekken en misbruik van informatie	8	1		7		0	0	2	1
Lekken, misbruik van informatie			1	7				2	1
Verlies/diefstal informatiedragers (usb-sticks ed.)									
Overig, namelijk									
Misbruik bevoegdheden	2	0		2		2	1	2	4
Opsporingsmethoden, dwangmiddelen						1			
Meineed, valsheid in geschrifte							1	1	3
Afgifte vergunningen, identiteitsbewijzen						1			
Overig, namelijk				2				1	1
Misbruik geweldsbevoegdheid	0	0		0		0	0	0	0
Fysiek geweld									
Vuurwapengebruik									
Overig, namelijk									
Ongewenste omgangsvormen	5	0		5		0	0	0	5
Discriminatie									
Seksuele intimidatie									1
Verbale agressie en geweld				3					4
Fysieke agressie en geweld				2					
Overig, namelijk									
Misbruik bedrijfsmiddelen en overschrijding interne regels	6	0		6		4	0	2	4
Misbruik en ongewenst gebruik van e-mail / internet				3		1			1
Misbruik van bedrijfsmiddelen (telefoon, auto ed.)								2	3
Overig, namelijk				3		3			
Misdraging in privé-sfeer	4	0		4		1	0	1	1
Namelijk				4		1		1	1
Misstanden volgens de klokkenluidersregeling	1	0		1		0	1	2	3
Een schending van wettelijke voorschriften of beleidsregels				1			1	2	3
Een gevaar voor de gezondheid, de veiligheid of het milieu									
Een onbehoorlijke wijze van functioneren die een gevaar vormt voor het goed functioneren van de openbare dienst									
totaal	33	1		32		16	10	14	26

N.B. Één kwestie kan zich uitstrekken over meerdere schendingen.

Colofon

Het jaarverslag Integriteit 2014 is geschreven en uitgebracht door de afdeling Personeel, Juridische zaken en Communicatie, team Organisatie & Advies, integriteitcoördinator, Kees van Kleef.

Met medewerking van en dank aan:

Ieden Meldpunt Integriteit
Rolf Sloots en Willy Maatje

Vertrouwenspersonen Integriteit en Ongewenste Omgangsvormen
Lia Wilpshaar, Lianne Steinfort en Jeanet Kramer.